

- , 1973. List of Grecian butterflies, additional records 1972. — *Entomologist's Rec. J. Var.* 84:165-168.
- , 1978. List of Grecian Butterflies: Additions and Corrections. — *Entomologist's Rec. J. Var.* 90:137-140.
- Dacie, J. V., M. K. V. Dacie & P. Grammaticos, 1972. Butterflies in Northern and Central Greece, July 1971. — *Entomologist's Rec. J. Var.* 84:257-266.
- , 1977. Butterflies in Northern Greece: June-July 1976. — *Entomologist's Rec. J. Var.* 89:265-268.
- Gross, F. J., 1978. Beitrag zur Systematik von Pseudochazara-Arten (Lep. Satyridae). — *Atalanta, Münnerstadt* 9:41-103.
- Higgins, L. G. & N. D. Riley, 1975. *Field guide to the butterflies of Britain and Europe*, ed. 3: 1-381. Collins, London.
- Johnson, G., 1965. Some butterflies in Greece, 1965. — *Entomologist's Rec. J. Var.* 77:229-232.
- Kattoulos, M. & A. Koutsaftikis, 1977. Drei kleine entomologische Mitteilungen. — *Ann. Mus. Goulandris* 3:113-114.
- Koutsaftikis, A., 1973. Ökologische und zoogeografische Untersuchungen der Lycaenidae Griechenlands (Lepidoptera). — *Biol. gallo-hellenica* 5:167-178.
- , 1974. Ökologisch-zoogeographische Übersichtstabelle der Tagfalter (Rhopalocera, Lepidoptera) des griechischen Festlandes. — *Ann. Mus. Goulandris* 2:99-103.
- Stempffer, H., 1962. Notes de voyage en Grèce. — *Alexandor* 2:263-270.
- Straubenzee, C. van, 1932. Three months butterfly collecting in Greece. — *Entomologist* 65:154-159, 177-183.
- Thurner, J., 1967. Lepidopteren aus Morea; ein weiterer Beitrag zur Fauna des Peloponnes (Griechenland). — *Z. wien. ent. Ges.* 52:5-23.
- Willemse, L., 1975. Distribution records of Rhopalocera (Lepidoptera) in the Greek Mainland and Crete. — *Ent. Ber., Amst.* 35:141-149.
- , 1977. *Kirinia climene* (Esper, 1786), new to Greece (Lep., Satyridae). — *Ent. Ber., Amst.* 37:148-151.

Laurastraat 67, 6471 JH Eygelshoven, the Netherlands.

OPVALLEND GEDRAG VAN PAPILIO MACHAON LINNAEUS (LEP., PAPILIONIDAE).

Op 11 juni 1979 heb ik op de Observant, het kunstmatig verhoogde deel van de St. Pietersberg bij Maastricht, een interessant gedrag van de Koninginnepage (*Papilio machaon*) kunnen waarnemen. Er waren toen vier dieren bovenop de top, die ofwel snel in lange banen laag (1-1½ m) over de afgeplatte top van de Observant vlogen, als het ware de hele oppervlakte afzoekend, ofwel op de grond gingen zitten, schijnbaar om zich in de zon op te warmen. Ze zaten dan echter bijna nooit op de warmste plekken en wanneer de zon achter de wolken verdween, bleven ze gewoon zitten. Na enige tijd werd me duidelijk wat er gebeurde: iedere keer als een laag rondvliegend dier boven een zittend dier kwam, vloog het zittende pijlsnel op naar het overvliegende dier. Daarna vlogen ze samen om elkaar heen wervelend hoog op (tot 10 à 15 meter). Even later kwamen beide dieren weer omlaag. De één ging baantjes vliegen en de ander ging op de grond zitten. Of dit zittende dier hetzelfde was als voorheen, was niet te zien.

Dit gedrag heb ik herhaalde malen kunnen waarnemen, waarschijnlijk omdat er vier dieren bijeen waren en omdat in elk geval drie dieren mannetjes waren. Het vierde exemplaar heb ik niet kunnen sexen.

Achteraf is me duidelijk geworden, dat ik ditzelfde gedrag al eerder had gezien, namelijk op een heuvel in de omgeving van Daroca in Spanje (29.V.1970). Een Koninginnepage zat op de heuveltop en ging na opjagen door mij steeds opnieuw weer zitten, totdat er een tweede dier in de buurt kwam. Samen vlogen ze op de bekende wervelende wijze omhoog, waarbij ze door de harde wind honderden meters weggeblazen werden.

J. J. M. Moonen, Gulden Putstraat 14, 6235 AV, Ulestraten.